

Lacul Onega si Lacul Ladoga

Lacul Onega este un lac cu apă dulce din nord-vestul Rusiei. Are 9 950 km² și adâncimea maximală de 127 m și este al doilea ca mărime lac din Europa (după lacul Ladoga).

În bazinul de recepție al lacului (61 430 km²), înscris în totalitatea lui pe relieful de acumulare glaciara, se găsesc încă cca. 5000 lacuri, cu o suprafață de peste 3500 km², iar în interiorul lacului cca. 1370 de insule, care totalizează o suprafață de 225 km². Majoritatea insulelor se află în partea nord-vestică și ele sunt constituite din roci cristaline (fundament baltic) și material morenic transportat de ghetarii continentali. În lac se găsește o flora și fauna bogată și variată. Aici a fost colonizată și renumită specie de pește din lacul Baikal - *omulul* - care a început să fie deja pescuit în cantități mari.

Lacul Onega este un important nod în traficul fluvial pe direcțiile Volga-Marea Albă, Volga-Leningrad și Marea Albă-Leningrad prin Lacul Ladoga și râul Neva.

Pe tarmul vestic al lacului se găsește orașul Petrozavodsk, capitala republicii autonome Carelia din Rusia. Orașul a fost fondat în 1703, de Petru cel Mare, ca centru metalurgic folosind minereul de fier din depozitele lacustre și mlăștinoase. Nu departe de Petrozavodsk (cca. 10 km spre nord-vest), tot Petru cel Mare a construit un sanatoriu imperial, în 1719, ca urmare a descoperirii de către Ivan Ryaboev, în 1714, a unor izvoare minerale cu aceleași calități terapeutice ca cele de la Baden-Baden din R.F. Germania. Pe o insulă din Onega e situat celebrul ansamblu arhitectural - mănăstirea Kiji, monument al arhitecturii carele în lemn (sec. XVII-XIX, din 1990 declarat monument UNESCO) și pictural renumit care cuprinde două biserici („Schimbarea la față”, construită în 1714; „Hramul Maicii Domnului”, construită în 1764) și o clopotniță între ele construită în 1874. În legătură cu biserica „Schimbarea la față” există o legendă și anume că mesterul care a construit-o, atunci când a terminat-o, ar fi aruncat securea departe în interiorul lacului Onega spunând: „Această biserică este clădită de Nestor. Ea nu are rival și nici nu va avea niciodată”.

Lacul Ladoga este cel mai mare lac al Europei, localizat în republica autonomă Carelia și regiunea Leningrad din nord-vestul Rusiei, lângă graniță cu Finlanda.

Lacul are o suprafață de 17.700 km². Are cam 660 de insule cu o suprafață totală de 435 km². Cele mai multe insule se află lângă malul de nord-vest, printre ele aflându-se Insulele Valaam. Lacul se varsă în Marea Baltică prin râul Neva.

Bazinul său hidrografic este de 276.000 km². Bazinul lacului Ladoga include aproximativ 50.000 de lacuri și 3.500 de râuri mai lungi de 10 km. Cei mai importanți afluenți, cei care aduc peste 85% din apele care se varsă în lacul Ladoga, sunt:

- Râul Svir care izvorăște din lacul Onega (sud-est);
- Râul Vuoksi care izvorăște din Lacul Saimaa din Finlanda (vest);
- Râul Volhov care izvorăște din Lacul Ilmen (sud).

În Ladoga trăiește o subspecie endemică de focă inelată. Tarmul nord-vestic al lacului este înalt și stancos în comparație cu cel sudic și cel estic care este jos, nisipos sau argilos. În interiorul lacului se găsesc cca. 500 de insule, cele mai multe aflându-se în partea nord-vestică, fiind constituite din faimosul granit de Rapakivi, roca de fundament al scutului baltic. Aceste insule totalizează cca. 600 km² astfel încât suprafața reală a lacului se reduce la 17800 km².

Apa lacului provine din mlăștinile înconjurate, ca atare este curată și are culoarea maro-verzuie. Datorită suprafeței mari a lacului și a lipsei de adăpost în calea vânturilor, se formează valuri mari, care durează uneori câteva zile.

În condițiile climatului rece (situat între 60-62° latitudine nordică), lacul ar trebui să înghețe la sfârșitul lui octombrie, începutul lui noiembrie, dar din cauza rezervei de căldură pe care apa o înmagazinează, acest fenomen se manifestă obișnuit la tarm în decembrie și spre centru în ianuarie. În timpul celui de-al doilea război mondial, când orașul Leningrad a fost blocat de armatele fasciste (1941-1944), iarna pe lacul Ladoga s-au efectuat transporturi de alimente și muniții cu autocamioane pe podul de gheață.

Deoarece condițiile de navigație nu sunt dintre cele mai favorabile (mai ales din cauza furtunilor) pe lac se fac doar câteva curse între localitățile Petrokreposti, Priozersk, Sortavala, Vidlita și Svirita. Lacul Ladoga prin râul Svir, lacul Onega și mai departe prin canale se leagă cu Marea Albă și cu Volga. Lacul Ladoga forma o parte importantă a drumului comercial al varegilor către Grecia. Cea mai veche capitală a Rusiei, Starîe Ladoga, a împrumutat numele de la lac.

Lacul Ladoga, în afara de utilizarea sa în pescuit și transport, a început să fie frecventat tot mai mult de turiști și în special cei din Leningrad. Pe lângă peisajul dat de relieful stancos și pădurile de conifere din împrejurimi, și lacul propriu-zis, potențialul turistic este complimentat de câteva obiective istorice ca mănăstirea greco-ortodoxă renumită prin arhitectura și pictura sa, situată pe insula cea mai mare - *Valaam* și mănăstirile din localitatea Petrokreposti, întemeiate în anul 1323.

Vechea Mănăstire Valaam a fost fondată pe insula Valaam (în limba finlandeză: *Valamo*), cea mai mare insulă din Lacul Ladoga, a fost abandonată între 1611-1715 și a fost renovată în mod remarcabil în secolul al XVIII-lea și evacuată în Finlanda în timpul războiului sovieto-finlandez din iarna 1939-1940. În 1989, s-a reluat viața monastică în mănăstire. Alte locuri de interes istoric sunt mănăstirile Koneveț și Alexandr-Svirski, care păstrează mostre ale arhitecturii medievale moscovite.

Între 1617-1721, lacul Ladoga era traversat de granița suedezo-rusă, iar între 1812-1940 de cea ruso-finlandeză. În timpul asediului Leningradului, 1941-1944, lacul Ladoga a fost singura cale de acces către orașul înconjurat. Aprovizionarea se făcea cu ajutorul camioanelor peste gheața groasă a lacului pe așa-numitul "drum al vieții", iar vara se făcea cu ajutorul vapoarelor.